

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ

Випуск 10

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ

Збірник наукових праць

Частина 2

№ 10, 2014

ББК 74.580.2
УДК 371.13
П 78

ISSN 2307-4914
Problemipidgotovkisučasnogovčitelâ
Probl. pidgot. sučas. včitelâ

Науковий збірник. Виходить 2 рази на рік.
Заснований у 2010 році. Засновник: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.
Регстраційне свідоцтво КВ № 17132-5902Р від 08.10.2010 р.

Науковий збірник входить до нового Переліку фахових видань України (Бюлетень ВАК України № 4, 2011 р.), в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук (постанова президії ВАК України від 23 лютого 2011 р., № 1-05/2)

Редакційна колегія:

Побірченко Н. С. (головний редактор), Ярошинська О. О. (заступник головного редактора), Євтух М. Б., Коберник О. М., Кузь В. Г., Луговий В. І., Мартинюк М. Т., Пашенко Д. І., Сивачук Н. П., Ярошенко О. Г.

Рецензенти:

Адаменко О. В., доктор педагогічних наук, професор Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, декан факультету допрофесійної підготовки
Олексюк О. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики музичної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, головний науковий співробітник відділу ТМГО Інституту вищої освіти АПН України

Рекомендовано до друку вченою радою
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини
(протокол № 3 від 20 жовтня 2014 р.)

П 78 Проблеми підготовки сучасного вчителя : збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол.: Побірченко Н. С. (гол. ред.) та ін.]. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2014. – Випуск 10. – Частина 2. – 304 с.

ББК 74.580.2

У науковому збірнику розкриваються результати досліджень у галузі педагогічної освіти в Україні, здійснюється інформування суспільства про дослідження проблем підготовки сучасного вчителя. Призначений для докторантів, аспірантів, викладачів загальноосвітніх та вищих навчальних закладів, усіх тих, хто цікавиться проблемами професійної педагогічної підготовки.

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2014

ЗМІСТ

ДИДАКТИКА ТА МЕТОДИКА

Надія Грицик Діагностика сформованості культурологічної компетенції майбутнього вчителя іноземної мови	7
Наталія Гричаник Теоретичне осмислення проблеми аналізу художнього твору: методичний і літературознавчий аспекти	13
Галина Деркач Особливості відбору лексичного мінімуму для активного і пасивного словника студентів факультетів фізичного виховання	19
Ірина Кухарчук Організація індивідуальної роботи майбутніх фахівців і української мови за професійним спрямуванням за кредитно-модульною системою навчання	25
Тетяна Олексенко Важливість підготовки майбутнього вчителя до проведення спостережень з учнями	31
Ілона Палагута Педагогічна діяльність вчителя як основна складова професійної компетентності майбутнього освітянина	38
Валентина Папіжук Використання автентичних матеріалів під час навчання французької мови як третьої іноземної у ВНЗ	43
Тамі Петрик Методичні можливості застосування медіазасобів на уроках іноземних мов	48
Наталія Плахотнюк Використання навчально-ігрового проектування на заняттях і іноземної мови	55
Олександр Пушкар Сучасні підходи та методи навчання англійської професійно орієнтованої лексичної компетентності у немовному вищому навчальному закладі	61
Олександр Рацул Педагогічне підґрунтя системного розвитку інформаційної культури майбутніх соціальних педагогів	68

Микола Росновський, Михайло Логінов Роль та значення демонстраційних експериментів у підготовці майбутніх інженерів-педагогів	74
Лариса Сливка Деякі аспекти теорії та методики підготовки майбутніх учителів початкових класів до здоров'язберігаючої діяльності	80
Галина Ткачук Вебінар як засіб теоретичної підготовки майбутніх учителів інформатики	87
Олена Чайка Проблема розвитку творчої самостійності майбутнього фахівця у методиці літератури: ретроспективний аналіз	93
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ	
Ірина Гетьман Использование электронных учебников в дистанционном образовании	99
Свен Мегем Використання технологій нейронінтелектуального програмування у проектно-технологічній підготовці студентів	105
Ольга Поляновська Використання технологій інтерактивного навчання під час вивчення курсу «Технології навчального процесу в початковій школі»	112
Світлана Прищепа Використання технологій інтерактивного навчання у підготовці майбутніх педагогів	118
Юлія Руднік Актуалізація проблеми застосування інноваційних технологій у навчанні іноземних мов	124
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
Юлія Горщенко Формування оцінно-естетичних суджень студентів у процесі професійної підготовки в умовах вищої школи	132
Тетяна Довга Педагогічна толерантність як ознака іміджевої позиції вчителя-вихователя	138
Олександр Земка Педагогічні умови формування дослідницьких умінь у студентів-філологів	146

Марина Ілляхова Андрогогічні принципи підготовки вчителів до роботи з обдарованими дітьми	156
Галина Кондрацька Етапи формування комунікативної підготовки майбутнього вчителя фізичного виховання	166
Ірина Нестайко Розвиток дидактичної ініціативи майбутніх учителів – запорука високого професіоналізму	173
Наталія Сівак Соціалізація майбутнього вчителя в умовах соціально-педагогічного партнерства	180
Наталія Скрипник Педагогічний супровід як умова формування суб'єктної позиції майбутніх фахівців	186
Людмила Соколенко Сучасні тенденції формування культури здорового способу життя в процесі підготовки майбутніх фахівців	193
Ольга Ткаченко Деякі питання формування етнопедagogічної компетентності майбутніх учителів початкових класів	200
Людмила Хіценко Формування соціокультурної компетенції за допомогою автентичних матеріалів	206
ВИХОВНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ	
Андрій Максютов Патріотичне виховання майбутніх учителів географії в процесі туристсько-краснавчої роботи	212
Світлана Омеляненко Національне виховання майбутніх фахівців у процесі використання методу проектів	218
Олена Попадич Професійно-правова обізнаність як компонент структури правової вихованості майбутнього фахівця комп'ютерної галузі	224

ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Оксана Бунчук Науково-педагогічна діяльність товариства шкільної освіти як фактор розвитку професійної підготовки спеціалістів (1917–1920 рр.)	232
Вікторія Лучкевич Комунікативний підхід до навчання іноземної мови: історико-педагогічний дискурс	239
Людмила Новаківська О. Д. Галахов – автор навчальних посібників зі словесності	244
Марія Суділовська Наукова спадщина Дмитра Чижевського крізь призму педагогічної рефлексії	251

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Вікторія Вертегел Проблема академічної мобільності в контексті підготовки конкурентоспроможних фахівців	256
Тетяна Герлянд Прогностичні підходи до професійно-технічної освіти україни в умовах сьогодення	262
Тетяна Фурс Впровадження компетентнісного підходу у вищу педагогічну освіту	269
НАШІ АВТОРИ	276
АННОТАЦІЇ	280
ANNOTATION	293

Юлія Руднік

АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Автором проаналізовано інноваційні технології навчання іноземних мов, що застосовуються у початковій, основній і старшій школі в Україні: проектні технології, технології Мовного портфелю, інтерактивні технології та інформаційні технології. Встановлено взаємозв'язок інноваційних технологій навчання, що застосовуються на різних етапах загальної освіти та ефективності оволодіння учнями іноземною мовою. Обґрунтовано актуальність застосування інноваційних технологій у навчанні іноземних мов як чинника інтенсифікації іншомовної освіти. Уточнено відмінності між поняттями «інноваційні технології навчання», «сучасні технології навчання» та «традиційні технології навчання».

Ключові слова: навчання іноземних мов, інноваційні технології, інтерактивні технології, інформаційні технології, мультимедійні технології, проектні технології, технології Мовного портфелю.

Навчання іноземних мов на різних етапах сьогодні набуває особливого значення у контексті процесів розвитку особистості, глобалізації та інтеграції України в європейський освітній простір. У зв'язку з оновленням нормативних документів, зокрема, з прийняттям Державного стандарту загальної початкової освіти виникає потреба перегляду підходів до викладання іноземних мов на всіх етапах навчання.

Національна доктрина розвитку освіти серед пріоритетних напрямів визначає запровадження освітніх інновацій у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів. Реалізація поставленої мети уможливиться за умови запровадження інноваційних технологій навчання. З урахуванням сучасних глобалізаційних тенденцій особливого значення набуває застосування інноваційних технологій, що посилюють ефективність формування іншомовної компетентності тих, хто навчається.

Проблема інновацій в освіті стала предметом наукових пошуків педагогів з усього світу (К. Ангеловські, В. Андреев, Х. Барнет, Дж. Басет, М. Богуславський, В. Взятишев, Д. Гамільтон, Н. Грос, Р. Едем, М. Сльмандра, У. Кінгстон, Н. Лагервей, М. Майлз, Е. Роджерс, А. Хаберман, Р. Хейвлок, Д. Чен та ін.). Упровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів розглядають науковці: Л. Березівська, К. Бондарева, Л. Даниленко, І. Дичківська, Г. Лаврентьєва, А. Підласий, С. Сисосва та інші.

Дослідженню особливостей навчання іноземної мови з застосу-

ванням інноваційних технологій у початковій школі: О. Коломінова, О. Лещинський, М. Майер, С. Роман, К. Яффе та ін.; в основній і старшій школі присвячені праці науковців: Е. Арванітопуло, Н. Гальскова, В. Дьяченко, Л. Зєня, З. Нікітенко, С. Ніколаєва та інші.

Аналіз наукової літератури засвідчив, що запровадження інноваційних технологій навчання досліджувалось у контексті вивчення різних дисциплін, зокрема у навчанні математики у початкових класах (Т. Фадєєва), на уроках хімії в профільній школі (М. Тукало), у навчанні географії (І. Чорноморець).

Питання упровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес вивчається з різних аспектів, проте проблема застосування інноваційних технологій у навчанні іноземних мов на початковому, основному і старшому етапах потребує більш детального опрацювання та систематизації у контексті інтенсифікації іншомовної підготовки та модернізації структури і змісту шкільної освіти загалом.

Отже, метою статті – є обґрунтувати актуальність застосування інноваційних технологій у навчанні іноземних мов як чинника інтенсифікації іншомовної освіти учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

Як відомо, система загальної середньої освіти в Україні складається з трьох етапів: початкової (1–4 класи), основної (5–9 класи) і старшої (10–11 класи) школи.

Згідно з новим Державним стандартом загальної початкової освіти протягом навчання у початковій школі учні повинні оволодіти **ключовими** компетентностями, які передбачають їх особистісно-соціальний та інтелектуальний розвиток, формуються на міжпредметній основі та є інтегрованим результатом предметних і міжпредметних компетенцій [6].

Як зазначено у Державному стандарті загальної початкової освіти, метою вивчення іноземної мови є формування в учнів комунікативної компетентності з урахуванням комунікативних умінь, сформованих на основі мовних знань і навичок, оволодіння уміннями та навичками спілкуватися в усній і письмовій формі з урахуванням мотивів, цілей та соціальних норм мовленнєвої поведінки у типових сферах і ситуаціях.

Особливості організації навчання у основній і старшій школі відповідають вимогам зазначеним у Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти. Упродовж навчання в основній школі учні здобувають базову загальну середню освіту, що разом із початковою є основою загальноосвітньої підготовки, формує в них готовність до вибору професії і реалізації шляхів подальшої освіти. На цьому етапі переважають особистісно орієнтований, компетентнісний і діяльнісний підходи.

Зміст мовного компоненту Державного стандарту в основній школі спрямований на досягнення належного рівня сформованості в учнів вмінь користуватися мовними засобами в усіх видах мовленнєвої діяльності, читати та усвідомлювати прочитане [5], метою навчання іноземної мови в

старшій школі визначено формування в учнів комунікативної компетенції – умінь і навичок здійснювати спілкування в усній і писемній формах у межах сфер і тематики, визначених програмою для кожного рівня (рівень стандарту, академічний рівень, профільний рівень), дотримуючись традицій і норм, прийнятих у країні, мова якої вивчається [5].

Для реалізації освітніх цілей, а також формуванню цілого ряду компетенцій, про які йдеться у вище зазначених нормативних документах, сьогодні використовують як традиційні, так і інноваційні технології. Проте, для з'ясування, які технології навчання варто вважати інноваційними, необхідно диференціювати поняття «традиційні технології навчання», «сучасні технології навчання» та «інноваційні технології навчання».

У науковій літературі визначено, що сучасні технології навчання включають як традиційні, так і інноваційні технології, оскільки у процесі появи нових продовжують діяти ті, що застосовувались упродовж тривалого часу. Таким чином інноваційні технології навчання іноземних мов є складовою сучасних технологій навчання. Так, серед традиційних технологій назвемо перекладні методи, аудіо-лінгвальний метод, сугестивний метод тощо. Інноваційні технології, які є складовою сучасних в свою чергу містять як традиційні так і інноваційні, що пов'язано з часом виникнення та застосування технології. Так, проектні технології, які виникли ще у 20-і роки минулого століття у США, користуються популярністю у вітчизняній методиці з 90-х років, тому вже стали традиційними в межах інноваційних, на противагу інформаційних технологій, наприклад, методу веб-квесту та ін.

З метою розкриття сутності поняття інноваційні технології вважаємо доцільним звернутись до тлумачення терміну «інновація», який походить від латинського «innovation» – «відновлення», «оновлення», «зміна». У навчальному контексті «інновація» означає створення нових підходів і технологій на основі переосмислення попереднього досвіду і запровадження новітніх досягнень та їх комплексне використання. Таким чином у педагогіці інновація означає нововведення, що поліпшує хід і результати навчально-виховного процесу.

«Інноваційна педагогічна технологія», за визначенням І. М. Дичківської, означає цілеспрямоване, систематичне й послідовне упровадження в практику оригінальних, новаторських способів, прийомів, педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів.

О. Кіашко інноваційними технологіями вважає такі, котрі спроможні вивести систему освіти на новий рівень і задовольнити потреби суспільства в новій генерації фахівців професіоналів [2, с. 50].

Розвиток інноваційних технологій навчання пов'язаний зі зміною ролі особистості та організації особистісного-орієнтованого навчання. Отже, інноваційні технології навчання передбачають зміну взаємовідносин

суб'єктів навчального процесу. Тоді як традиційні технології навчання є сьогодні основними компонентами організації навчального процесу.

У науковій літературі під технологіями навчання іноземних мов розуміють «сукупність прийомів викладача і учнів, що забезпечує досягнення цілей навчання мови та оволодіння мовою». З урахуванням зазначеного вище, інноваційні технології навчання іноземних мов передбачають запровадження нових, нестандартних методів, прийомів, засобів, що сприятимуть створенню сприятливого середовища для ефективного оволодіння іноземними мовами та формуванню в учнів, відповідного етапу навчання, рівня іншомовної комунікативної компетенції.

Згідно з новим Державним стандартом загальної початкової освіти вивчення іноземних мов у загальноосвітніх закладах України розпочинається з 1-го класу, вивчення другої іноземної мови – з 5-го класу [6]. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває перегляд технологій навчання, які б сприяли ефективності процесу оволодіння іноземними мовами молодшими школярами. Сьогодні серед інноваційних технологій, які застосовуються у початковій школі, виокремлюють: проектні технології, технологію мовного портфоліо (Мовний портфель), інформаційні технології, інтерактивні технології.

Проектні технології у початковій школі – це різновид роботи, коли учні (інколи за допомогою вчителя) створюють зміст своєї іншомовної навчальної діяльності у формі обраного проекту, як правило з кінцевим продуктом: колаж, альбом, комікс, анкета тощо. Типологія проекту зумовлюється віковими можливостями молодших школярів, їх інтересами, а тематика визначається відповідно до особливостей змісту підручника або навчально-методичного комплексу (НМК) [3].

Сутність технології Мовного портфоліо (МП) (European Language Portfolio) для молодших школярів, що є пакетом документів, полягають у наданні можливості учневі за певними встановленими параметрами самостійно оцінювати свої досягнення в оволодінні іноземними мовами незалежно від методів і засобів навчання, закладених у підручнику, чи НМК, за яким вона навчається. Зміст МП вміщує в собі: 1) завдання для учня; 2) анкети для батьків, заповнення яких можливе після ознайомлення з роботами учня; 3) критерії оцінювання і самооцінювання робіт, які містяться в МП; 4) сторінка вчителя, яка заповнюється наприкінці початкового курсу, коли дитина переходить до іншої школи. Таким чином МП спрямований на усвідомлення дитиною своїх успіхів, заохочення до вивчення іноземних мов, формування самооцінки тощо. Актуальність технології МП полягає в тому, що саме в початковій школі формуються вміння бачити мету і обирати необхідний спосіб її досягнення [3]. Широке упровадження цієї технології розпочалося з 2001 року й триває і сьогодні.

Невід'ємними у навчанні іноземних мов учнів початкової школи

стали сьогодні інформаційні (інформаційно-комунікаційні, інфокомунікаційні) технології, а саме: комп'ютерні технології, Інтернет ресурси та мультимедійні технології. У науково-методичній літературі досі немає єдиної точки зору щодо вище зазначених понять. З одного боку науковці розуміють під інформаційними технологіями навчання всі технології, що використовують у процесі навчання спеціальні технічні засоби, а саме: комп'ютер, відео, аудіо, кіно, телекомунікаційні мережі. З іншого боку, науковці пропонують застосовувати термін «комп'ютерні технології навчання», проте останнім часом особливою популярністю у наукових колах користується поняття «інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ)» [7].

Комп'ютерні програми з іноземної мови для початкової школи використовуються насамперед для формування навичок аудіювання, а також читання та письма. Застосування інформаційних технологій навчання сприяє мотивації до навчання, ефективнішому запам'ятовуванню інформації, а також відповідає інтересам сучасних молодших школярів, які щодня мають справу з продуктами інформаційного суспільства: смартфонами, планшетами тощо. Разом з тим сьогодні відсутня чітко розроблена методика використання комп'ютерних технологій у ранньому шкільному навчанні іноземних мов, що дозволяє вчителю імпровізувати і залежно від мети уроку створювати власні матеріали.

Ще однією складовою інформаційних технологій навчання іноземних мов є мультимедійні технології навчання. Мультимедійні навчальні технології – сукупність технічних та дидактичних засобів навчання, які уможливають представлення навчальної інформації у текстовому, графічному, аудіо-, відео-, анімаційному та інших форматах. Застосування інформаційних технологій на уроках в початковій школі, зокрема іноземних мов, дозволяє впливати на емоційну сферу учня, сприяючи мотивації, активізації навчальної діяльності та підвищенню пізнавальної та іншомовної активності молодших школярів.

Інтерактивні технології (від англ. «interact», де «inter» – взаємний і «act» – діяти; навчання у взаємодії) базуються на використанні різних методичних стратегій, прийомів моделювання ситуацій справжнього спілкування і організації взаємодії учнів у групах (у парах, у невеликих групах) з метою спільного вирішення комунікативних задач. Найпоширенішими серед цих технологій у навчанні іноземних мов молодших школярів є: KWL Chart, Story Frame, Team Rewards, Individual Accountability, Jigsaw, Story Pyramid, Prediction Chart [4]. Разом з тим у початковій школі використовуються різні форми і методи інтерактивного навчання, так, наприклад, інтерактивне навчання дає змогу проводити уроки-подорожі, уроки-ігри тощо.

Серед інноваційних технологій, які також набули поширення на уроках іноземних мов в основній і старшій школі, виокремлюють:

інтерактивні технології, проектні технології, інформаційні технології, технології мовного портфоліо.

До інтерактивних технологій можна віднести такі форми і види: дискусійні (евристична бесіда, презентація, дискусія, «мозковий штурм», метод «круглого столу», метод «акваріуму», метод «квадро», метод «світлофор», рольова дискусія, обговорення аудіо- та відеозаписів), ігрові (метод «ділової гри», метод «діловий театр», метод «інтер'ю»), конкурси практичних робіт з їх обговоренням, рольові ігри, моделювання ситуацій, проектна методика, кейс-метод, тренінгові (можуть поєднувати дискусійні та ігрові форми: комунікативні тренінги, колективне рішення творчих задач, практичні групові та індивідуальні вправи, групова робота з літературою, зустрічі з запрошеними) [1].

Проектні технології (метод проектів) можна застосовувати як на уроках іноземних мов на етапі початкової, так і на етапі основної та старшої школи. При цьому необхідно враховувати вікові і психологічні особливості учнів. Метод проектів як технологія у сучасних умовах трансформувалася у проектну систему організації навчання, за якою учні набувають знань і навичок у процесі планування й виконання практичних завдань проектів. Сьогодні існують різноманітні класифікації проектів: за складом учасників; за метою; за темою; за термінами реалізації тощо. Розрізняють дослідницькі, творчі, ігрові проекти, інформаційні та практико-орієнтовані проекти [7].

Інформаційні технології, зокрема мультимедіа-технології, метод веб-квесту (WebQuest) також набули широкого застосування в основній та старшій школах. Ця технологія створена у США у 1995 році дослідниками Б. Доджем і Т. Марчем, які вперше визначили методичні вимоги для гіпертекстового веб-квесту. Мультимедійні технології та мультимедійні програмні продукти розглядаються сьогодні в навчальному процесі в декількох аспектах: як предмет вивчення учнем; як інструмент учня для досягнення поставленої викладачем мети; як інструмент викладача у його роботі. WebQuest – це сукупність декількох видів пошукових завдань, у яких інформація, що використовується учнями, походить з Інтернету. Тобто це вид роботи, яка ґрунтується на ресурсах Інтернету як на основному джерелі інформації. Отже, веб-квест – це організований вид дослідницької діяльності, для виконання якої учні здійснюють пошук інформації в мережі за вказаними вчителем адресами. Вони створюються для того, щоб краще організувати час учнів, щоб використовувати отриману інформацію в практичних цілях і щоб розвивати вміння критичного мислення, аналізу, синтезу та оцінювання інформації [7].

Технологія мовного портфоліо переважно застосовується на уроках іноземних мов в основній та старшій школі. Мета застосування технології навчати рефлексії, самооцінки, самоконтролю результатів освітньої

діяльності. В Україні портфоліо почали активно застосовувати як інноваційний метод навчання іноземної мови у школі з 2003 р. У сучасній практиці наявні різні види мовного портфоліо (Self-Assessment Language Portfolio, Language Learning Portfolio (Reading Portfolio, Listening Portfolio, Speaking Portfolio, Writing Portfolio, Integrated Skills Portfolio), Administrative Language Portfolio, Show Case, Feedback Language Portfolio, Comprehensive Language Portfolio). Комбінації різних видів портфоліо сприяють насамперед ефективній організації самостійної роботи, самостійності і активності учнів, їх здатності до об'єктивної самооцінки та вміння робити необхідні висновки стосовно самовдосконалення у процесі навчання іноземної мови [8].

З кожним новим поколінням дітей вчителі загальноосвітніх шкіл зіштовхуються із проблемою пошуку ефективних методів, прийомів та засобів навчання. Сьогодні в умовах перенасичення інформацією та необхідністю надання якісної освіти відбувається пошук ефективних технологій навчання. Дітям, які народжуються і опановують використання сучасних технологій швидше, ніж мовою та іншими предметами не цікаво навчатись за допомогою традиційних методів навчання. Тому одним зі шляхів інтенсифікації навчального процесу у школі є застосування інноваційних технологій навчання. Саме інновації спричиняють зміни в освіті взагалі та в навчанні іноземних мов, зокрема. Упевнені, що однією з причин виникнення необхідності застосування інноваційних технологій у навчанні є зміна ролі викладача, який відтепер є координатором навчального процесу і спрямовує діяльність учнів. Відтак, володіння на високому рівні іншомовними знаннями з граматики, фонетики тощо, не забезпечує досягнення основної мети навчання іноземних мов – володіння нею з позамовною метою. Тому особливого значення набуває підготовка вчителя до застосування інноваційних технологій у навчанні іноземних мов.

Упевнені, що застосування інноваційних технологій у навчанні іноземних мов сприяє ефективнішому засвоєнню іншомовного матеріалу, підвищенню мотивації до вивчення іноземних мов та інтересу до культур інших країн; спрямовано на реалізацію основної мети навчання, – формуванню іншомовної комунікативної компетентності учня.

Інноваційні технології навчання іноземних мов сприяють інтенсифікації, оптимізації навчального процесу, а також сприяють організації самостійної роботи як молодших школярів, так і учнів основної і старшої школи.

Безперечно проблема застосування інноваційних технологій у навчанні іноземних мов потребує подальшого розгляду. Перспективу подальших наукових розвідок вбачаємо в аналізі зарубіжного досвіду застосування інноваційних технологій у навчанні іноземних мов, а також детальнішому аналізі інноваційних технологій навчання іноземних мов у початковій школі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Борецька Г. Е. Сучасні технології формування англійської компетенції в говорінні в учнів основної і старшої школи / Г. Е. Борецька // Іноземні мови : науково-методичний журнал. – 2010. – № 2. – С. 23–26.
2. Кіяшко О. О. Інноваційні педагогічні технології підготовки молодших спеціалістів у вищих навчальних закладах I–II рівнів акредитації : дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.04 / Кіяшко Олександр Олександрович. – Луганськ, 2001. – 262 с.
3. Коломінова О. О. Сучасні технології навчання англійської мови у початковій школі / О. О. Коломінова, С. В. Роман // Іноземні мови: науково-методичний журнал. – 2010. – № 2. – С. 40–47.
4. Криворучко Т. В. Використання інтерактивних технологій при навчанні іншомовного комунікативного читання соціокультурних текстів у початковій школі [Електронний ресурс] / Т. В. Криворучко. – Режим доступу : <http://eprints.zi.edu.ua/1342/1/1.pdf>. – Назва з екрану.
5. Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти Кабінет Міністрів України; Постанова від 23.11.2011 № 1392 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-p>. – Назва з екрану.
6. Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти Кабінет Міністрів України; Постанова, Стандарт, План [...] від 20.04.2011 № 462 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/462-2011-p>. – Назва з екрану.
7. Шахіна І. Ю. До питання про мультимедійні технології / І. Ю. Шахіна // Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти : Вісник НТУ «ХПІ». – 2012. – № 32. – С. 184–192.
8. Шехавцова С. О. Технологія портфоліо як показник самоосвітньої діяльності суб'єктів педагогічного процесу / С. О. Шехавцова // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2013. – № 18(277), Ч. III. – С. 135–144.